

Bonne Blad

WALDOR

Entered at the post-office at Decorah, Iowa, as second class matter.

Nr. 27.

6te juli 1901.

27de aarg.

Fiske paa isen.

Islagt ligger fjord og vig,
baaden, den kan hvile sig;
men dens eier hviler ei,
gaar tilfods nu baadens vei.

Peilung tår han, hugger hul;
fisker hele kurven fuld.
Cars og Anna kjølke har,
trækker fissen hjem for far.

Børneblad

ubkommer hver sondag og kostet 50 cents for aaret, betalt i **forslud**. I pakker til en adresse paa over 5 eksemplarer leveres det for 40 cents, og over 25 eksemplarer for 85 cents. Til Norge kostet det 60 cents.

Alt vedkommende redaktionen af bladet sendes til Rev. O. P. Bangsnes, Story City, Iowa.

Penge og bestillinger samt alt, hvad der angaar ekspeditionen, sendes direkte til

Lutheran Publishing House, Decorah, Iowa

Bemerkninger til bibelhistorien, stykke 26.

Udgangen af Egypten.

Vi staar nu foran den store begivenhed i Israels folks historie, som faldes udgangen af Egypten.

Først hører vi om de tunge straffedomme, som gif over landet, fordi kongen, Farao, ikke vilde adlyde Guds røst, men forhærdede sit hjerte. Disse straffedomme var Guds magts undere, som Herren lod ske ved sine tjenere Moses og Atron, dels for at vise alt folket, at Moses og Atron var Herrens tjenere, der handlede og talte paa Guds vegne, dels og fornemmelig for at tugte Guds børns fiender, bringe dem til hdmhgelse og til lydhed mod Guds røst. Lignende straffedomme fører Gud ogsaa nu over folk og lande, naar de ikke vil adlyde hans røst, men foragter og forkaster hans orb.

Krig, dyrtid, pestilens, græshopper, haglstorme, vandslomme, cykloner og andre landeplager og ulykker er syvner, som Gud bruger for at tugte og hdmhghe menneskene og faa dem til at adlyde hans røst.

Under alle saadanne ulykker er dog Guds børn vel bevarede, ligesom Israels børn var vel bevarede. Og selv om de bliver rammede af disse samme ting, skal det ikke skade dem, men hellere maatte tjene dem til gode, saaledes som vi hører i Guds ord: "Alle ting tjener dem til gode, som elsker Gud."

Saa hører vi om indstiftelsen af paasken. I ethvert israelittisk hus blev et aarsgammelt lam slagtet. Blodet blev strøget paa dørstolperne, lammet stegt helt, og derpaa holdtes maaltid, idet lammet blev spist sammen med usyret brød og bitre urter. Under alt dette stod folket reisefærdigt. Det var deres sidste maaltid i landet, og det skulle styrke dem til vandringen. Dette paaskelam, ved vi, er et forbillede paa Kristus. "Og for os er vort paaskelam slagtet, Kristus", siger apostelen Paulus. Ham skal vi øde ved troen paa ham, og ved at nyde hans legeme og blod i nadveren. Med

ham som vor aandelige mad skal vi styrke vores sjæle paa vandringen mod det himmelste Rana'an. Men ligesom Israels børn skulle udfeie al surdeig af sine huse og spise usyret brød, saa skal ogsaa vi udfeie synben af vort liv og beslritte os paa et helligt levnet.

Og de bitre urter er for os det fors, som vi skal have efter den herre Jesus.

Men mens Israels børn aad paaskelammet, drog Herrens engel gjennem Egypten og slog ihjel alle førstefødte baade af folk og får. Det var døden, som herjede, for Faraos ulhedslyst. Døden er synbens sold. Den rammer tilslut alle dem, som ikke adlyder Herrens ord. Israels børn derimod blev sparet. Hvorfor? Dødens engel faa blodet paa dørstolperne. Saaledes bliver enhver sparet for dødens engel, som er toet i Kristi blod. Kristus har lidt døden for os. Derfor kan ingen død skade dem, som tror paa Kristus.

Mens der var dødsangst og striig i Egypten, slog forløsningens stund for Israels børn. Saa stor forstjel er der mellem at være et verdens barn og et Guds barn. For den første er døden en rødsel, for den anden en salig befrielse.

Israels folk drog nu under glæde og jubel ud af trældommens land. Men ikke var de komme langt, førend en stor fare truede dem. Farao angrebede, at han havde ladet dem fare, og satte efter dem med hele sin hær.

Dette er et billede paa, hvorledes det ofte gaar dem, som ved troen paa Kristus har forladt denne synlige verden. De kommer i nød og angstfælse.

Men hør nu, hvorledes Gud friede sine børn. Han var med Israels børn i skytten og ildstøtten. Da Farao kom efter dem, stillede denne sky- og ildstøtte sig mellem Israels og deres fiender. Derpaa aabnede det røde havs vande sig. Israels børn gik over paa det tørre. Farao satte efter, men kommen midt i havet med hele sin hær, lod Gud vandene atter strømme sammen. Frelste stod Israels børn paa havets bred, mens Farao og hele hans hær drufnede. Saaledes frir Herren sine.

"Om de gaar gjennem store vandrighed, skal de ikke naa til dem." Men de, som forfølger Guds børn, skal blive til intet.

Tanker er toldfri—for mennesker; men Gud ser vores lønlige tanker, for ham er de ikke toldfri.

I skoven.

Oversat fra engelsk.

(Fortsættelse.)

"Godt, men det var jo om børnene, vi skalude tale. Hvad var det, du vilde sige? Ambrosius ser ud til at skulle blive noget — hvad?"

"Aa ja, jeg tænker nof der kan blive noget af ham. Han lader til at være både flittig og stedig."

"Han har aldrig voldt os en times bekymring, siden han blev født, den føde unge! Saa flink som han er, — saadant anlæg for at bygge reder; jeg er undertiden bange for, at han overanstrenger sig."

"Aa snak! Enhver maa arbeide nu for tiden. Det er ikke tider nu for et ekorn eller nogen anden at sidde stille og vente paa, at nødderne skal falde en i munden. Alle fremtænkte ekorn forudsætter en forandrings."

"Du ser altting fra den mørke side."

"Dg vent nu, skal du bare se! Ved du ikke, at stovene bliver nedhugne over hele landet? De bedste nøddehuler er væk. Føden er knapmere end den har været; der maa arbeides haardt for den nu."

"Kom nu bare ikke med politik!"

"Godt, men vi, som har vore egne reder, maa se tinget som den er. Lad os tænke tilbage i fortiden; i gamle, gamle dage var der grævlinger rundt om i stovene; hvor er de nu? Næsten aldeles forsvundne."

"Ja, det er da godt, at de blodsugere er borte."

"Det kan være godt i en henseende for os ekorn, men det er et tegn paa tidernes forandrings. Nu er der lange strækninger med tur-nipsgre, som var høgeskove i min moders tid; det er jo gode tider for kaniner og harer."

"Aa hvad! Skoven har nødder nof for både vore børn og børnehørn. Der bliver ingen forandrings i vor tid."

"Det vil vi haabe!"

"Jeg vilde ønske, du ikke vilde komme med saadant snak. Vi talte om de stakkars hjære børn, men du gjør mig saa bebrøvet, at jeg kan neppe holde mit hoved oppe. Aa, tæn om Konrad nogensinde skulle fåvne en egenød."

"Det haaber jeg, han ikke kommer til, hvis han opfører sig vel."

"Saa velatlet og smut som han er, — synes du ikke det, Rufus? Jeg har aldrig i mit liv

seet en saa busket hale paa noget saa ung ekorn før."

"Men han er saa urolig, synes du ikke det?"

"Jovist, netop som et ungt ekorn bør være. Saadan en hjæl natur, altid i toppen af træet; endog hans bedstemor roser ham, og hun er sandelig streng mod den opvoksende ungdom."

"Jeg ved ikke, om hun altid har ret."

"Somoftest har hun det nof, især med hen-syn til vore sønner. Konrad har saadant ødelagt hjerte, alle holder af ham, endog denne besynderlige, barske tingest Brown."

"Brown er ingen daarlig ven for ungdom-men, det kan jeg fortælle dig. Han er listig som en væsel og rig som en rotte. Det er ikke et frugtræ i landet, som Brown ikke har forsynet sig af. Han kan not slappe Konrad mere end en blomme, dersom han vil."

"Jeg vil nødig, Konrad skal være altfor meget bernesede ved roden", sagde hans mor. "Han lader sig altfor let lebe, og desuden er han og Ermine aldrig fra hinanden. Ermine er saa vilter, at hun gjør mig ganske urolig. Dersom jeg kunde faa hende til atligne Judy mere, skulle jeg være saa glad; thi hun er en sand trøst for mig. Vilde ikke ogsaa du være det, min hjære Rufus?"

"Jeg liker hende bedst som hun er", sagde Rufus svønlig.

"Dit faberhjerte gjør dig ganske blind for hendes fejl. En mor jer saa klart, og sjønt vor Ermine er højest intagende og smut — hører du paa mig, Rufus?"

"Nei, hjære, det gjør jeg ikke, det er blevet saa sent, se paa maanen. Jeg stoler fuldkommen paa, hvad du gjør, hjære kone. Aa, jeg er saa svønlig!"

"Saaledes var der ikke mere tid den aften til at bestemme, hvad der skulle gjøres med den lille lyftige Ermine.

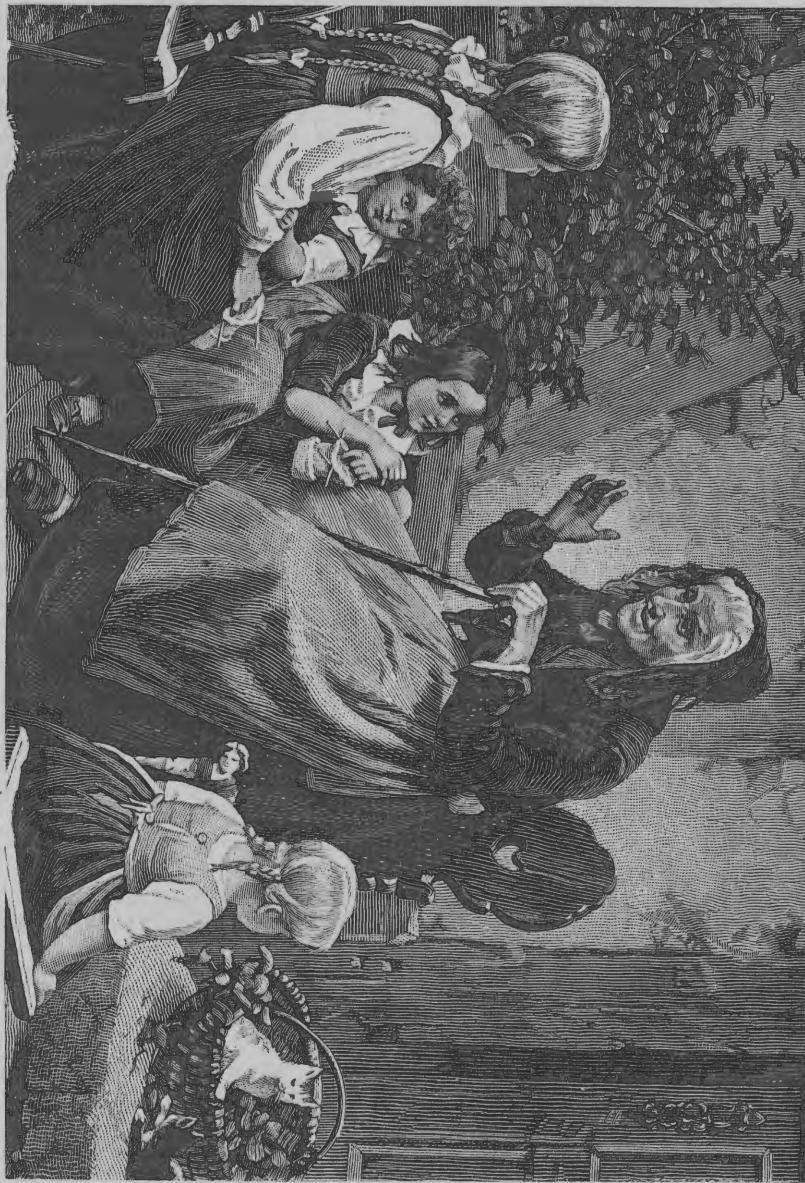
* * *

Skovlerken var den første til at vaagne om morgenens, og den vækkede alle andre.

Den havde haft en deiligt nat, men vidste intet om maanen og stjernerne. Den havde ikke rørt sig i sit hyggelige rede, efterat den var falden i sovn i tuømørket, førend en sagte berørelse sat den til at stikke hovedet frem under vingen og døsigt aabne sine øine. Det var det kolle, graa dagry, som netop tittede frem.

Op hoppede den i stor hast (thi solen havde endnu aldrig taget den paa fengen), begyndte

Bæsttemor forteller.

Ruiner i Österland.

at synge, først sagte, derpaa højere og klarere, idet den første solstraale kigede frem.

Hvem svarede først? Var det trosten fra tornebusten derhenne, eller gjerdesmudden med sin klare stemme, eller solsorten, som altid er færdig med sin morgensang, eller den langhalede meise, eller insekterne, som først hilsede solen, hvem de alle elstede saa høit? Det kan ingen sige. De var alle oppe paa en gang. Verkens sang løb hvidigere, jo højere den steg op. Dens sætter sanglerken for forbi den og op mod stherne; stovduen turrede, fleren fra den sivbevoksede stødbred begyndte at pludre, hafkespetten løber over det dagbær, den skulle udrette. En mild vind luftebe, efterhvert som solen steg højere.

Sidst, dog ikke allersidst, vaagnede ekornene; deres luftige seng vuggedes af morgenbinden, og de stod op for at spise frokost.

Det blev varmere end det havde været igaard, efterhvert som dagen skred frem. Ikke et blad rørte sig. Binden havde stillet af, og der var ganske stille i stoven. Solen stinnede varmt, og luften blev tungere for hver time; fuglene ophørte lidt efter lidt at synge, og ikke engang et blad raslede.

"Jeg kan neppe holde det ud i min pels", sagde Goody Brown, og den stakkars lille tingest saa ganske mat ud, idet den fugtede sine læber med et markjordbær. "Jeg sjønner ikke, hvorledes Brown kan væreude og arbeide nu."

Brown var tidlig om morgen gaet langt bort i stoven for at undersøge nogle saftfulde unge træer, som voksende der. Solen stod lavt paa himmelen, førend den var færdig, og idet den trælede hjemover igjen, syntes den at høre nødstrig i det fjerne. Den spidsede sine øren og stansede for at lytte i alle retninger. Snart hørte den lette, hurtige sjæb nærvæd, og en opstremt hare kom i fuld fart springende ud af sit hul.

"Der er noget paasærde", ræbte haren, idet den løb forbi Brown. "Tag dig iagt for at gaa i stoven!"

"Noget paasærde!" sagde Brown, idet den rettede sin hale og stansede haren. "Hvad mener du med det?"

"En hugorm", svarede haren hvissende.

"Den har bidt et ekorn; det ligger nu og strider med døden, jeg saa det selv."

"Og du stod ved siden af?" sagde Brown.

"Nei, jeg løb min vej", svarede haren.

"Gaa", sagde Brown vred, idet den vendte ham ryggen, "gaa din vej, du er en kuujon."

Og dermed løb haren fornøjet bort.

Brown ventede ikke længe. Den var et tapper dyr; snart var den langt inde i det tykkest træ, gaaende efter striget, som snart løb svagere og svagere.

Det var et mørkt sted. Det tunge løb ovenover stengte næsten det bindende dagslys ube, frodige starntheder og brændenelde voksende omkring i mængde, og den giftige bulme prangede med sine gustne blomster.

Over sit hoved hørte Brown en ravnens høje strig fra grenen af et visnet astetræ.

Snart derefter saa den et ekorn ligge sammenkrumpet ved træets rod. Hørst tænkte Brown det var dødt, men da den høiede sig ned, aabnede de matte øine sig og saa op paa den.

"Er det ikke et ekorn, jeg ser, — en ven?" mumlede det og forsøgte at udstrælle sin poste. Brown tog den løbet ind i sin og vilde have løftet det op, men ekornet sagde med svag stemme: "Jeg dør, bryd dig ikke om mig, men lov mig at være god mod min lille unge."

Det rørte sig lidt, og Brown saa et bitte lidet ekorn ligge sovende ved siden af det.

"Er der intet, jeg kan gjøre for dig?" spurgte han.

"Jeg dør!" svarede moderen med en gysen. "Jeg er blevet bidt af en hugorm; men min unge" — og de glasagtige øine vendte sig igjen op mod den —, "vil du være god mod Aurora?"

Brown lagde sin haarde poste paa den lille tingest og drog den nærmere til sig, og var i dette øieblit opfyldt af de bedste følelser. Han saa fra det uskyldige, sovende, lille nor hen paa moderens fortrukne ansigt og lovede at være en far for den forældreløse. En glædesstraale for over det døende ekorns øine; det forsøgte at tale, men kunde ikke, svigede sin hale svagt, hjæmmede saa et øieblit og døde.

Hvilken stilling for Brown; alene der med en lidet unge! Han kunde naturligvis ikke vide noget om, hvordan den skulle behandles, og sandt at sige var han ganske bange for den. Der sad han, langt, langt borte fra sit hjem i dette ensomme træ, med en sovende unge. Brown gysle. Naturligvis vidste han godt, at mødre altid berer ungerne i sin mund, men det havde han aldrig gjort; desuden frugtede han for, at hans starpe tænder, som kun brugtes til at græve op rødder og knække kirsebærtene, vilde trænge igennem dette lille dyrs bløde pels og fine hud.

Han høiede sig ned og tog den med plumb ømhed i sine kraftige hæver. Det var et ceng-

steligt øieblit. Den lille tingest vaagnede og saa op i Browns fremmede fjæs. "Saa!" tænkte Brown og stønnede, "nu begynder den at skrige."

Men den skreg ikke; den stirrede alvorligt paa ham med sine skinnende sorte øine, og idet den løftede op den mindste pote, han nogensinde havde set, klappede den ham paa næsen.

Brown's hjerte frydede sig, og han blev greben af en forunderlig følelse; der lagde sig lige som en taage for hans øine. Hvilen hørde alt dette var! Dersom han bragte hjem dette underlige væsen med de sorte øine og uskyldige brune fjæs, vilde det faraarsage en hel del besvær. Han kunde ikke sjule for sig selv, at den maatte have de bedste bøgenødder og de fødeste jordbær til føde; med al ro og fred vilde det være forbi, men alligevel litte han at høre den og føle den lille bløde hale over sine skuldre.

"Jo før jeg kan komme hjem med dig til Goody, desto bedre for os begge."

Det er umuligt at beskrive den hjertelige modtagelse, som de fik af Goody, da de endelig næaede bøgetræet; hun lagde straks den lille fremmede op til sit bryst, beundrede, beklagede og kjælede for den. Hvor hjæk syntes hun ikke hendes harske husbond saa ud, da han lagde sin lille hørde i Goodyn's udstrakte poter, og hvor rørt blev hun ikke ved at se ham holde den saa klodset, men dog saa omhyggeligt!

(Forts.)

Søster og bror.

Hvor sjønt, naar blot søstend i hjærlighed
vandre
og hjertelig glæder og elsker hverandre.
Sålt forhold er hjemmenes yndigste duft;
men ondskab blandt søstend er pestagtig luft.

De to kan tilsammen saa hjertelig le
og trofast hinanden i øinene se.
Om en gang en knude vil komme paa traab,
de hjærligt den løser; thi hjertet ved raab.

"Vær øm mod din søster, vær snild mod din
bror",
saa raader den ømme, den elskede mor.
Og Herren, han siger, hvad børnene ved:
"Hvor liffligt det er at faa leve i fred!"

Et ord talst i vrede, det tirrer og bider
og hjærlighedsbaandet saa ynklig slider.
O hufsl det, og flutter hverandre i favn
og lever saa enigt til indbyrdes gavn!

Han var flink i historie, han.

Læren fortæller: "Da tog Aleksander den store sit sverd og hug over den gordiske knude. En af dem, som saa paa, sagde, at den løsning kunde han ogsaa have fundet, dersom han havde vidst, at den var tilladt. Da smilte Aleksander og fortalte ham historien om Columbus og egget."

Vogt dig for slet selskab!

En fader havde med bedrøvelse seet, at hans søn Anton gjerne legeede sammen med nogle raa, uskyldige gutter. Faderen havde forbudt ham det; men det hjalp ikke meget. En dag saa han efter Anton sammen med dem. Han sagde dog ikke noget straks; men om aftenen hentebe han seks deilige, røde øbler, lagde dem paa en tallerken og gav Anton dem. Anton blev glad og takkede. "Men du maa sætte øblerne bort nogle dage", sagde faderen, "forat de kan blive mørre." Anton synede sig glad afted med dem til sin mor og bad hende gjemme dem for sig.

Men just som han skulle gaa bort med dem, lagde faderen endnu et syvende øble, som var albeles raabdent, paa tallerkenen.

"Men papa", sagde Anton, "det raadne øble vil forstå alle de andre."

"Tror du det? Eller kanst de friske øbler gjør det raadne frist? — i ethvert fald faar du nu lade det ligge der, saa faar vi se."

Otte dage senere lod han Anton tage øblerne frem. Men hvad fik de vel se? De seks øbler, som før havde været saa deilige og røde, var alle raabne.

"O papa", raabte Anton, "sagde jeg ikke, at det raadne øble vilde forståre de gode, og du lod det alligevel være paa tallerkenen med dem."

"Ja, Anton", sagde faderen, "har jeg ikke sagt dig, at omgang med daarlige kamerater vil stade dig? Alligevel har du ofte sagt dem. Se nu her disse øbler og huf det nu! Slik vil det gaa dig. Du forståres, om du vil vedblive at gaaes uskyldige gutter."

Anton tog formanden til hjerte. Han sagde siden næ i, naar slige kamerater vilde lotte ham, og næ i til sin egen lyft. Han hufede de raadne øbler og tog sig iagt. Han blev en brav gut, og det gif ham godt.

"Salig er den mand, som ikke vandrer i de ugudeliges raab, ei heller staar paa synderes vei, ei heller sidder i spotteres føde" (Salme 1, 1). — "Søndagsst. Bl.

Til billedeerne.

Bedstemor fortæller.

Ande i haven, i den varmeste solvæggen, liker bedstemor sig nu. Der vil hun gjerne samle barna om sig, og det liker nok disse godt, lige saa godt som smaapusene liker at leke med hverandre oppe i blomsterkurven. Thi bedstemor fortæller, hun. Og slig som hun kan fortælle! Det er saa morsomt at høre efter, naar hun fortæller; og saa er det saa rart, de blir saa glade ved det; og saa faar de lyst til at være snille barn, lyst til at gjøre det, som Gud gjerne vil, de skal gjøre. Ja, de er lykkelige de smaabarn, som har bedstemor til at fortælle for nüg.

Ruiner i Østerland.

Det, som du ser paa dette billede, er levninger af bygverker, som er bygget for flere tusen aar siden. Tænk, hvor den bygning maa have været stor og sterl og stjøn, som kan vise dig slige levninger, efter at flere tusen aar er gaaet. Vi sjønnier, at de mennesker, som har bygget dette, maa have været dygtige mennesker med aaben sans for det, som kan gjøre indtryk paa vores sind og løfte det opad. Ikke sandt, vi blir smaa, naar vi ser paa disse menneskers gjerninger.

Oplossning paa gaader i nr. 25.

Firkantgaade:

D i u
d i u a
i n g a
n a a l

Begravede byer:

1. Madrid.
2. Bodø.
3. Bardsø.

Nebus:

1. Malene Storm.
2. Kapital.

Hjertelag.

Haa et gadehjørne i en af byens ud-
tanter gif en gammel kone og pluk-
læde noget op af fortauet. Hun
drev paa med stor iver, høiede den gamle
stive ryggen gang paa gang og sankede no-
get op i sit forklæde. Og alt imellem saa
hun sig om, som var hun cengstelig.

Dette ser mistænkeligt ud, syntes politi-
betjenten, som netop swingede om hjørnet.

"Hvad har du der i forklædet dit, mor?"

Den gamle blev saa forfjamset, at hun
ikke kom sig til at svare, bare holdt forklæ-
det sammen og vilde gaa. Men det slap
hun ikke med.

"Du slipper ikke saa let, mor. Vis nu
frem, hvad du har i forklædet dit."

Den gamle stansede, og rettens mand
greb med begjærlighed efter de forventede
tyvekoster, men — sit hænderne fulde af
glasflasker af knuste flasser.

Han blev fint og troede, konen havde
villet holde ham for nar.

Men den gamle sagde sagtmødig:

"Vær ikke vred, konstabel. Jeg har intet
ondt villet gjøre; men da jeg saa alt dette
skarpe glasset, som laa frøet udover gaben,
saal maatte jeg tænke paa de mange smaa,
bare børn, som løber her hver dag, og som
kunde skære sig støgt paa det."

Se, det var hjertelag!

* * *

Det skal være meget almindeligt, at unge
studenter fra Oxford og Cambridge bruger
fine ferier til at reise til London for at be-
søge de fattigste irlæng der og bringe lidt lys
og glæde med til de mange, som bare ser
livets mørke sider. Og unge mænd, som hele
ugen igjennem staar bag disklen eller sidder
paa sin kontorkrak i City, og som saa godt
kunde trænge sondagen til at forfriske sig
efter hverdagenes strev ude i frisk landluft,
degaard istedet ud til det smudsige, berygtede
Whitechapel og samler en flok fattige og for-
sømte børn om sig til bibelhistorietimer. Se
dette kan man kalde at „elße i gjerning og
sandhed“.